

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Gewefchanas = Kummissiones staaun un nowehleschanu.

Nr. 20. Zettortdeenâ 15tâ Meija 1830.

Nepateizibas fohdiba.

Mufirwans, zittahrt Perseru Kehninsch, wehl taggad gohdâ tohp peeminchts tâ sawas gudribas un laipnibas, kâ arridsan sawas drohschibas labbad. Wiina durwis allaschin walkâ stahweja ikweenam, kas pee wiina paligu mekleja. Yet ihpaschi winsch trihs deenas par neddelu teefas isdohschanai bija nolizzis. Tad wisseem laudim redsoht sawâ gohdâ-krehflâ fehdedams winsch to blehdi fohbija, to eewainotu kreetnu zilweku pahrstahweja un wissai sapinketas leetas ar Sahlamana gudribu ischfihre.

Weenreis tahdâ deenâ wiina peedfimschanas fwehtki usnahze. Winsch Deewam fohlidams fohlija, schinni deenâ zil ween spehdams ikweenam labbu darriht, ikfatram laundarritajam peedoht un neweenam nahwi nospreest.

Tâ nu weenu wihru pee wiina nowedde, kas Kehnina naudas schirstu bija apsadis un wehl zittas Kehnina mantas bija istehrejis. Mufirwans tam peedewe. Atkal zittu peewedde, kas no dusmahm pahremts sawu seerwu bija nosittis, jebfchu pats to gan lohti mihlejis. Kehninsch schim tiffai to nospreede, tam buhschoht winnas bildi wissu sawu muhschu pee fakla walkaht, lai ikdeenas sawu sustu mantu peeminnetu. Wehl arridsan laupitaju atwedde klaht, kas jau fenn nahwi bija pelnijis, un tas walbitais tiffai pawehleja, to lihds dschwibas gallam pee zeetunneka darba peespreest. Ur wahrdu faktoht, no leela laundarritaju pulka ikweens jeb peedohschanu, jeb pelnitas fohdibas atweeglinaschanu atradde.

Saw Mufirwans no teefas krehfla gribbeja zeltees, kad firms wezzais salihzis pee spehka atwilzees un ar mohfahm zaur lauschu beesumeem darbojees, ar stipru balki brehze: „Tais-

nibas, ak taisnibas es luhdsohs, firdschebligais un wistaisnais Kehninsch!“

„Un kahdâ leetâ?“ tas walbitais wajaja, tuhdaht atkal sawâ krehflâ nolaidees.

„Ak Kehnin!“ atbildeja wezzais grubti puhfchoht, „wehl kahdu azzumirkli, es wairs ne spehju, atpuhstees.“

„Atpuhtees tiffai pamasam, wezzais, es tomehr labpraht gaidischi,“ tas Kehninsch fazzija.

Wezzais tâ darrija un tad eefahze runnaht:

„Es biju prezzineeks Jëpanas pilfsatâ, biju baggats, un man weens weenigs behrns bija, ta dailaka meitene wissapfahrt. Sawas mahjâs es audsinaju to dehlu weena drauga, kas ne kahdas mantas ne bija pamettis. Es scho turreju kâ sawu paschu dehlu, derwu tam mahzitajus, lai mahzitohs gudribas, un gaudu, lai bawditu preekus; un labpraht es redseju, ka manna meita to puifi eemihleja. Kad ohtrâ definitâ zettortâ gaddâ bija eegahjis, tad es to sawâ pilli eeweddu, redseju wiina laini jo deenas jo wairak augunnâ eet, un pehdigi to eeraudsiju augstâ gohda weetâ fehsham. Tad es winnam sawu meitu un lihds ar to wissas sawas mantas eedewu, mannai teefai zittu ne ko praffidams, kâ ween meerigu dschwoschanu un pahrtifschanu. Ak! kâ man tobrihd pateize, kâ winsch man tuhstfoshu reisi Deewu minnedams besgalligu pateizibu apfohlija, un — wai tam nepateizigam! neneeka winsch neturreja. Wissu to, kas zittahrt man peederreja, sawâ rohka redsedams nu mannis nizzinaja, meitas firdi man atrahwe; un mannim tadehl gaudas zeltoht, winsch beidschoht manni tablakâ namma faktâ eeslehdsis man til ko to wajjadfigu pahrtifschanu litte fneegt, mannu behdigu dschwibu usturreht. Schodeen, wissai pafauli schahs lihgsnibas

deenas preezajotees, mans fargß kahdu azzu-
mirkli mannis atstahje. Weens wehrß, man
peetizzigs palizzis, to laifu wehrä nemdams
eegrühde mannas kambara durwis, nesse man
us farweem kammescheem zaur kahdahn trin
eelahm un teju schurp atwedde. Es zerreju tag-
gad taru taifnibu wolti ne peeluhdsis.“

Tad Nufirwans pilns fwehtahm dusnahm
zehlehs, un affaras azzis us debbesi skattidams,
wisseem dsirdoht tä Deewu luhdsje: „Muhichi-
gais Deews, peedohd man, ka es taggad faru
fwehreschanu pahrkahpju. Es fwehti sohliju,
schinni deenä neweenam nahwi nospreest; bet tas
taggad grehks buhtu, ja es faru fwehreschanu
turretu. Es esnu peedewis tam neustizzigam
pawalstneekam, es esnu peedewis tam flepfa-
wam un laupitajam; bet ja es to wissleelaku
pahrkahpschanu, ja es to nepateizibas grehku ne
sohditu, tad es neleetigi walkatu to augstu wal-
dischanas spehku, fo tu mannai rohka effi us-
tizzejis.“

Schohs wahrduß beidsis Rehninsch us weenu
wirfneeku greesees tä fazzija: „Steidsees ar tif
dauds farra-wihreem, zif waijaga, tur noeet,
kur schis wezzais tew aismweddihs. Ja tu at-
raddisi tä ká wansch to isteizis, tad tam negan-
tam dehlam buhs zeeß pee farratawahn; ar
winna seewu, to nerahtnu meitu, tas apkai-
nahts tehws patß lai darra ká gribbedams; un
no schihs paschas deenas tehwu atkal buhs eezelt
wissas farwas mantas.“

M a h z e e s :

Tew buhs taru tehwu un taru mahti zeenih, ká
tew labbi klahjabs un tu ilgi dsihwo wirß sem-
mes — tä skann tas zettortais baußlis.

B. R.

Z a p i r m a u n t a p e h d i g a f m a i d i - f c h a n a .

Zilweku mahte Gewe dsemdeja ar sahpehm
faru ohtru dehliau. Tas jaunpeedsumnis behrens
gulleja pee winnas fruhim un bija lihdsigs teem
mehmeem lohpineem lauká, bes wissahm zilweka

juhchanas sihmehm, un tiffai winna raudadama
balsß un winna sihsdamas luhpinas ween rah-
dija, ka tam effoht kahda dsihwa dwaßchina. —
Ta mahte teize nopuhßdamees us farwa dehla
tehwu: ak taru leelu nelaimi! man buhs behr-
nus ne ween ar sahpehm dsemdeht, bet arridsan
tohs ar sahpehm sihdih un audsinah, un kad es
esnu nomohdá par winnu tumshá naksina, tad
man ne spihd nekahds preeks. Kaina waigs irr
nemihligß un skummigß un wansch preeksch muh-
su azzim staiga, ká tas grehks, fo mehß padar-
rijusch. Nu arri no scha behrna muttes wairaf
ne atskann ká waimanas balsß, jeb wansch gull
bes zilwezigas buhschanas un winna dwehsele irr
ká ne isplaukufi lappina, kas pumpurds farwihst.
Zif dauds laimigaki par zilwekeem irr tee lohpi
lauká un tee putni appaksch gaisa! Woi jehrinisch
ne lezz ap faru mahti un woi zahlisch ne flehp-
jahß appaksch wistas spahrneem? Ak! tee lohpi
lauká, kad mehß winnus usluhkojam, mums
mett preekschá muhsu grehkus! —

Tá runnajusi dewe ta farwam dehlam to wahr-
du Ahbelu, tas irr: behdulis. Un ta raudaja
par winnu kahdu mehneschu. Bet Ahdams
fazzija: Ne raudi, mahmulih! tas kungß wissu
labbu darrihs un par mums apschelosees.

Un Deews apschelohjahß par to raudadamu
mahti, un tai neredsoht kahds paradihses engelis
tuwojahß un aiskahre behrna luhpinas, kad tas
gulleja us noßkummuschas mahtes flehpi.

Raugi tad atwehre tas dehlinsch farwas ma-
sas luhpinas un dohbelihde rahdijahß winna
waidina un ta pirma fmaidischana spihdeja
winnu feija un winna aztinas usluhkoja to
mahti.

Tad mahte zehlahß ar preezas affarahm un
atsauze tehwu un tam sneedse to behrninu un tas
behrens usfinaidija arri to tehwu ohtru reis.

Bet tas tehws pazeldams faru balsß teize:
Slawehts lai irr tas kungß! Wansch irr pah-
wehrß muhsu behdu par lihgsinibu. Wansch
irr paaugstinajis muhsu behrninu pah teem loh-
peem lauká, kas faru galwu pee semmes nokarr
un ka waigs irr bes pahrmihschanas! Bet muhsu
behrna waigs irr palizzis ká tas skattijuns ta

Runga engela un kà Gewes waigs, kad lihgf-
miba un pateiziba winnas firdi miht. Labb
mums! muhsu azzis irr redjesuschas ta Runga
sihmi! Deewa dwaſcha dſihwo eekſch Uhbela, jeb
ta liddinajahs pahr behrna feiju, tà kà winna
paraffarà atjauno ſemmes ſpohſchumu. Sweh-
ta lai mums irr ta deena, fur tas Rungs mums
to irr ſinnamu darrjiis, un winna wahrds lai
tohp flawehts muhschigi! — Tà runnaja Uhb-
dams un ſkubpſtija ſawu behrninu.

Bet Gewe kohpe to behrnu un ſazzija: Es
efmu Deewa gihmi pee winnu redjesuſt, tapeh3
es gribbu winnu kohpt itt ruhpi3i.

Un tas ſehns peenehmeſ augumà, gudribà
un peemihlibà un Uhdams tam eedewe kahdu
awju pulku, ka tas to gannitu; un tas awju-
pults bija jauks un leels un tee jehrini miſloja
lohti to jaunekli, jo Uhbels bija laipnigs un dee-
wabihjigs. Bet Kains apffaitahs ſawà firdi
un ſkaidiba un duſmiba zehlehs winna aſohiti
par to, ka Deews bija ar Uhbelu. Jo Kaina
firds bija launa no maſahm deenahm un tas
Rungs ne bija ar winnu.

Un Uhbels ſawà peedſimschanaſ deenà tam
Kungam atwedde kahdu uppuri un tam ſwehtija
ſawu awju pirndſimtus, un winna firds bija
pilna ar preeku un pateizibu. Tad eedegge
Kaina bahrsibu prett ſawu brahli un winna
waigs nifui raudſijahs un winsch fitte ſawam
brahtam us galwu, ka tas pee ſemmes fritte.
Un Kains wehl apmehdidams to nokautu brahli
to atſtahje winna affinis.

Nu atnahje ta jaunekla tehws un mahte un
atradde to nokautu dehlu un Gewe loh3ijahs
pahri par winna meeſu un raudaja gauſchi.

Bet Uhbels pazeldams ſawu affinaimu galwur
greeſe ſawas azzis us teem raudadameem wezza-
keem un kahda laipniga ſinaidſchana liddi-
najahs us winna luhpahm un us winna waigu.
Tad nokahre tas atkal ſawu galwu un iſlaide
ſawu dwehfeli; un ta mirrona feija bija miſ-
liga.

Tad atbildeja Gewe un ſazzija: Uf tahds bija
winna waigs, kad winsch manna klehpi gulle-
dams ſawu firdi man pirmiureis atwehre. Woi
tas irr nomirt? — Uhdams, ak tad ta nahwe
kahda nenoseedſiga zilweka tiffai ohtra ſeedu iſ-
plaukſchana us jaunu dſihwibu! —

Tà runnaja zilweku pirma mahte un abbi wez-
zafi raudaja lohti, un glabbaja Uhbela meeſas
ſemmes klehpi un tee jehrini noſchehloja ſawu
gannu.

Bet pa winna kappu ſeedeja lauka puffites.
L.

Teefaſ flubdinafchanaſ.

Us pawehleſchenu tahs Keiſeriffas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 1c. 1c. 1c.,
no Tuffumes aprinka teefaſ tas us nohnu dſihwo-
dams Zoehje, no ka taggad neſinnams, fur winsch
uſturras, tohp uſſaukts, lai tas tahs pee Wilffah-
les frohgera Sawigky un pee ta Wezmohkas meldera
Lanert par 12 rubbuleem 66½ kap. ſudroba naudas
aiſſihletas leetas, prohti weenu ſudraba dikkeri, 20
ſudraba pehrles, 20 mahzimu gultu drahnas un 5 oh-
leſſchu bruhna wadmala lihds 22tru Meija ſchi gadda
aiſmaksfa un ikenem, ja ne, tad ſchahs peeminnetas
leetas 23ſchà Meija ſchi gadda tam wairakſohlitajam
uſtropyè tapſ pahrohtas.

Tuffumè 23ſcha Uwrila 1830.

(T. S. W.)
(Nr. 360.)

Brindken, affeffers.
Siktheſs George Paul.

Us pawehleſchenu tahs Keiſeriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 1c. 1c. 1c.,
tohp no ſchihſ pagafia teefaſ wiſſi tee, kam kahdas
taiſnas parradiu praſſiſchanaſ pee ta Wahrmes ſaim-
neeka Schilderu Witta buhtu, uſaizimati, lai lihds to
7tu Zuhni ſ. g. pee ſchihſ pagafia teefaſ peeteizahs,
ar to pamahziſchenu, ka peh3 ta nolikta iſſlehgſcha-
nas termina, neweens wairs peenemts tiſs, bet wiſ-
ſeem kluffu zeeſt buhs.

Wahrmes pagafia teefa 12tà Uwrila 1830.

(S. W.)

Uſufalleij Ehrneſt, pagafia wezzakais.
G. C. Jacobſon, pagafia teefaſ ſrihweris.

Us pawehleſchenu tahs Keiſeriffas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 1c. 1c. 1c.,
tohp no Wezzeeckfates pagafia teefaſ, wiſſi tee, kam
kahdas taiſnas praſſiſchanaſ no ta Wezzeeckfates ſaim-
neeka Uhbolneeku Zahna irraid, kaſ ſawas mahjas
truhkuna dehl atdewis, un par kurru mantu konkurſe

spreefta, ušaižinati, lihdſ 3ſchu Zuhli f. g. pee ſchihſ pagasta teefas peeteiktees.

Wezzeeftates pagasta teefa 3ſchâ Meija 1830. 2
(S. W.) † † † Uebelneef Sihmann, pagasta wezzakais.
(Nr. II.) Friedr. Sildebrand, pagasta teefas ſtrihweris.

Kad tas Kliggerſmuifchas ſaimneefſ Pukſten Dibeſche Dreimann, ſawas mahjas neſpehziabas dehl atdeswiſ, un par winnu mantu, inventariuma truhfuma pehz konkurse ſpreefta, tad teef wiſſi tee, kam kahdas taiſnas parrabu praſſiſchanaſ no ta wirſminneta ſaimneeka buhtu, ušaižinati, ar ſawahm praſſiſchanaſm wiſſwehlaſi lihdſ to 24tu Meija mehneſcha deenu pee ſchihſ pagasta teefas peeteiktees.

Kliggerſmuifcha tanni 29tâ Merza 1830. I
(S. W.) Witteſchkeep Janne, pagasta wezzakais.
(Nr. 8.) Frd. Wagner, pagasta teefas ſtrihweris.

Kad ta Dorothea Stockhauſen dſimmuſi Blanck, ar laulata drauga pahriſahweſchanaſ un no kurcem taggad ne ſinn kur uſturrahſ, jau tanni 27tâ Zuhni deenâ 1828, apgalwoſchanaſ dehl par weenu parradu, pee tabſ appaſſchraſtitas muifchaſ waldiſchanaſ weenu ſeewiſchku lapſu kaſchoku, peezi duſſchu ſalwettes un 63 $\frac{3}{4}$ ohleſſchu galbadrahnu khlâ eedewuſi, tomehr lihdſ ſchim ſawu parradu wehl naw aiſmakſajuſi, tad wianna ſcheit tohp uſſaukta, to ka peenahkaſ wiſſe-

wehlaſi lihdſ 2tru Zuhni deenu darriht, un wirſpeminnetuſ khlubſ iſnemt, zittadi winnai buhſ ſagaiſdih, ka tee khlſi pehz ſcho pahrgahjuſchu terminu tullih Zalgawas pilſſehatâ preekſch notariuſ Megidi kunga ammata uhtropē uſ winnas paſchaſ ſtadhi un makſahm tam wairakſohlitajam tapſ pahrhohti.

Dhwenu Wirzawaſmuifchaſ waldiſchanaſ 2trâ Meija 1830. 2

Zittas fluddinaſchanaſ.

Tas Dhwenu-Wirzawaſ Laſdeſkrohgſ uſ to leelzettu no Bauſteſ uſ Keepaju netahk no Sohdu kirſpehles baſniſas, lihdſ ar ſmehti no Zahreem ſchi gadda uſ renti iſdohdams. Kam tihk ſcho krohgu uſnemt, lai peeteizahſ pee Dhwenu-Wirzawaſmuifchaſ waldiſchanaſ. 2

No Krohna Johſtanmuifchaſ waldiſchanaſ ſcheit tohp ſinnamſ darrihtſ, ka uſ ſcho muifchu ta mehdeſſchanaſ no 25 ſlauzamahn gohwim tam wairakſohlitajam tapſ iſdohta. Tee par to nolikti torgi tanni 16tâ 27tâ un 28tâ Meija ſchi gadda pee Leelaſ Sohdu muifchaſ pagasta teefas tapſ noturreti, kur teem, kam tihk uſ renti nemt, ar peederrigahm leezibaſ grahmatahm un apgalwoſchanaſ tanniſ deenâſ japeeteizahſ. 2

Naudaſ, labbiſas un prezzu tirguſ uſ plazzi. Rihgē tanni 12tâ Meija 1830.

		Sudraba nauda.				Sudraba nauda.	
		Nb.	Kp.			Nb.	Kp.
3 rubli 68 $\frac{1}{2}$ kap.	papihru naudaſ gelbeja	I	—	I	pohdſ kannepu	I	—
5 —	papihru naudaſ	I	35	I	linnu labbaſas ſurteſ — —	I	75
I jaunſ dahldeſiſ	— — — — —	I	30	I	— ſliktakaſ ſurteſ — —	I	25
I puhſ rubſu	tappe makſahſtſ ar	I	—	I	tabaka	—	70
I — kweeſchu	— — — — —	2	—	I	deſſeſ	—	70
I — meeſchu	— — — — —	—	75	I	ſweeſta	I	75
I — meeſchu = putrainu	— — — — —	I	25	I muzzâ	filku, preeſchu muzzâ — —	6	50
I — auſu	— — — — —	—	60	I —	wihkſchnu muzzâ — —	7	—
I — kweeſchu = miltu	— — — — —	2	50	I —	ſarkanaſ ſahlſ	6	25
I — bihdeletu rubſu = miltu	— — — — —	I	40	I —	rupjaſ leddainaſ ſahlſ — —	5	—
I — rupju rubſu = miltu	— — — — —	I	—	I —	rupjaſ baltas ſahlſ — —	4	—
I — ſirnu	— — — — —	I	20	I —	ſmalkaſ ſahlſ	3	50
I — linnu = ſehkſas	— — — — —	2	—	50 graſchi irr warra jeb papihreſ rubliſ un warra nauda ſtahw ar papihreſ naudu weenâ makſâ.			
I — kannepu = ſehkſas	— — — — —	—	75				
I — kimmenu	— — — — —	I	25				

I ſt zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Oſtprovinzen: J. D. Braunschweig, Cenſor.
No. 217.